

forringelse eller Seddefabrikation eller gennem en Kreditgivning, der indirekte leder hertil.“

Den finske Bank har endnu ikke fulgt Forf.s Forslag, men den og vi har faaet en værdifuld Udredning af det hele Spørgsmaal.

E. C.

HANNES GEBHARD: **Smaabruket i Skandinavien.** Översättning från Finska. Boksspeditions A. B. Helsingfors 1923. 335 S.

Professor Hannes Gebhard er kendt blandt Andelssagens Forkæmpere for sit virksomme og frugtbringende Arbejde for Andelsbevægelsens Fremvækst i Finland, og af hans Værker vil vel ogsaa særlig „Huvuddragen av Andelsverksamheten i Finland“ være danske Læsere bekendt. Hans praktiske og videnskabelige Arbejde har været besjælet af Ønsket om at løfte de smaa i Samfundet op til større Selvstændighed og bedre Kaar, at muliggøre en rigere Udfoldelse af Folkets Kræfter og en fuldere Udnyttelse af Landets Hjælpekilder. Med dette Maal for Øje er ogsaa Bogen om Smaabruket i Skandinavien skrevet.

Baggrunden for dette Værk er de Jordreformer, som i disse Aar iværksættes i Finland for at raade Bod paa de uheldige Jordbesiddelsesforhold og den Proletarisering af Hovedparten af Landbefolkningen, som var en Hovedaarsag til de sørgelige Begivenheder i 1918. Disse Reformer gaar for det første ud paa at afløse de forskellige Forpagtnings- og Fæsteforhold ved Selveje, en Reform, der vil faa Betydning for mere end 40 pCt. af Finlands Jordbrug og naturligvis ganske særlig faar Betydning for Husmandsklassen, for det andet skaffes der Jord til Supplering af bestaaende mindre Brug og til Oprettelse af nye, dels fra det offentlige og Kirkens Grundbesiddelser, dels ved Tvangsafstaaelse fra private Selskaber og fra de større private Grundejere.

I Tilknytning til dette Arbejde for Selvstændiggørelse og Udvikling af Smaabruget viser Professor Gebhard paa Grundlag af en indgaaende Undersøgelse af den historiske Udvikling af Jordbruget i Danmark, Sverige og Norge og en Jævnføring med Finland, hvilke Udviklingsmuligheder det finske Landbrug har, og i hvilken Grad disse Muligheder er knyttet til Udviklingen af Smaabruget, men samtidig har han det Maal for Øje at paavise Nødvendigheden af, at de stedfindende Jordreformer ledsages af og fortsættes med et planmæssigt og intensivt Ar-

forringelse eller Seddefabrikation eller gennem en Kreditgivning, der indirekte leder hertil.“

Den finske Bank har endnu ikke fulgt Forf.s Forslag, men den og vi har faaet en værdifuld Udredning af det hele Spørgsmaal.

E. C.

HANNES GEBHARD: **Smaabruket i Skandinavien.** Översättning från Finska. Boksspeditions A. B. Helsingfors 1923. 335 S.

Professor Hannes Gebhard er kendt blandt Andelssagens Forkæmpere for sit virksomme og frugtbringende Arbejde for Andelsbevægelsens Fremvækst i Finland, og af hans Værker vil vel ogsaa særlig „Huvuddragen av Andelsverksamheten i Finland“ være danske Læsere bekendt. Hans praktiske og videnskabelige Arbejde har været besjælet af Ønsket om at løfte de smaa i Samfundet op til større Selvstændighed og bedre Kaar, at muliggøre en rigere Udfoldelse af Folkets Kræfter og en fuldere Udnyttelse af Landets Hjælpekilder. Med dette Maal for Øje er ogsaa Bogen om Smaabruket i Skandinavien skrevet.

Baggrunden for dette Værk er de Jordreformer, som i disse Aar iværksættes i Finland for at raade Bod paa de uheldige Jordbesiddelsesforhold og den Proletarisering af Hovedparten af Landbefolkningen, som var en Hovedaarsag til de sørgelige Begivenheder i 1918. Disse Reformer gaar for det første ud paa at afløse de forskellige Forpagtnings- og Fæsteforhold ved Selveje, en Reform, der vil faa Betydning for mere end 40 pCt. af Finlands Jordbrug og naturligvis ganske særlig faar Betydning for Husmandsklassen, for det andet skaffes der Jord til Supplering af bestaaende mindre Brug og til Oprettelse af nye, dels fra det offentliges og Kirkens Grundbesiddelser, dels ved Tvangsafstaaelse fra private Selskaber og fra de større private Grundejere.

I Tilknytning til dette Arbejde for Selvstændiggørelse og Udvikling af Smaabruget viser Professor Gebhard paa Grundlag af en indgaaende Undersøgelse af den historiske Udvikling af Jordbruget i Danmark, Sverige og Norge og en Jævnføring med Finland, hvilke Udviklingsmuligheder det finske Landbrug har, og i hvilken Grad disse Muligheder er knyttet til Udviklingen af Smaabruget, men samtidig har han det Maal for Øje at paavise Nødvendigheden af, at de stedfindende Jordreformer ledsages af og fortsættes med et planmæssigt og intensivt Ar-

bejde for kulturel Udvikling og faglig Dygtiggørelse af Smaabrunderstanden, hvis Reformerne skal føre til de tilsigtede Resultater. For at kunne trække Hovedlinjerne op for et saadant Arbejde, giver Forfatteren en Fremstilling af, hvad der i den Retning er sket i de tre andre nordiske Lande, og af de Erfaringer, man derigennem har indhøstet.

Det er et meget omfattende og grundigt Arbejde, der er nedlagt i denne Undersøgelse af de forskellige nordiske Landes Landbrugsforhold og deres historiske Udvikling, og Resultaterne er fremsat med en saadan Klarhed og Livfuldhed, at Fremstillingen virker umiddelbart tiltalende. Hvad der ikke mindst bidrager til at gøre Læsningen tiltrækkende, er den Omstændighed, at Forfatteren i Stedet for at behandle hvert enkelt Land for sig i en samlet Fremstilling har valgt at give Resultaterne for de enkelte Lande og en Jævnføring af disse for hvert enkelt Hovedemne for Undersøgelsen. Man faar derved et let Overblik over Lighed og Forskel i Udviklingen og Forholdene i de fire Lande. Paa denne Maade behandles først i særlige Afsnit, Ejendomsfordeling, Arealanvendelse, Høstudbytte, Kreaturhold og Mælkeproduktion og derefter det forskelligartede Arbejde for Smaabrunderstandens og Smaabrugets Fremme gennem faglig Organisation, faglig Uddannelse og Undervisning og Foranstaltninger til direkte Fremme af de forskellige Produktionsgrene.

Der er i denne Fremstilling lagt særlig Vægt paa Udviklingen indenfor det danske Landbrug, som det, der i det hele er længst fremme, og hvor jo netop det mindre og middelstore Jordbrug er det, der stærkest præger de sidste 50 Aars Udvikling.

De Afsnit, der omhandler det danske Landbrug, og som det naturligvis falder lettest for en Dansk at bedømme, vidner om et for en Fremmed usædvanligt indgaaende Kendskab og Forstaaelse af danske Forhold og giver et fortrinligt Overblik over Hovedtrækkene i det danske Landbrugs Udvikling og dets nuværende Standpunkt med Fremhævelse af de Forhold, der tjener til Belysning af Smaabrugets Vilkaar og Betydning for Udviklingen. Paa Baggrund af denne Fremstilling læser man Fremstillingen for de andre nordiske Lande og Jævnføringerne dem imellem med en Tryghedsfølelse, som man desværre undertiden maa savne ved saadanne Værker, der omhandler forskellige Landes Forhold, naar man har gjort sig bekendt ved Fremstillingen for sit eget Lands Vedkommende.

Fra norsk og svensk Side er der ydet offentlig og privat

Støtte til Udgivelsen af dette Værk i svensk Oversættelse, vel først og fremmest i Anerkendelsen af, at det Fremskridtsarbejde, Forfatteren kalder den finske Landbostand frem til, ogsaa kræver Videreførelse der; men ogsaa her i Landet bør dette Værk finde mange Læsere baade blandt dem, der paa forskellig Maade deltager i Arbejdet for Landbrugets Fremme, og blandt alle dem, der interesserer sig for de nordiske Landes Landbrugsforhold.

K. J. Kristensen.

J. BYSKOV: En ærlig Krone. 43 S. Det Schönbergske Forlag. Kjøbenhavn 1924.

Forf. har aabenbart fundet det urigtigt, at de i nærværende Skrift indeholdte Betragtninger blev forbeholdt Deltagerne paa forskellige Landbrugsmøder og Læsere af Horsens Folkeblad. Han har ikke villet sætte sit Lys under en Skæppe, men ønsket en større Kreds i Tale. Det er da kun rimeligt, under Hensyn til den almindelige Anseelse, Forf. nyder, at optage Forhandlingen med ham.

Skriftet kaldes „En ærlig Krone“, og derved forstaar Forf. en Krone, der har samme Værdi som dens Paalydende i Guld. Hans Hovedpaastand gaar derfor ud paa, at Guldindløsningen snarest skal genoptages, saa faar vi den ærlige Krone igen; nej, vi gør saamænd ikke. Kronen bliver hverken mere eller mindre ærlig, om den som nu er 48 pCt. af sin Værdi i 1914, eller 60 pCt. værd, hvilket den vil blive, naar den indløses efter sin gamle Guldparitet. Thi Guldet, det hæderlige Guld, er fra 1914 til nu faldet henved 40 pCt. i Værdi. Og der kan formentlig ikke for Forf. eksistere Grader i Ærlighed. Kronen var heller ikke, som Forf. synes at tro (S. 19), „den gamle ærlige Krone“ ved Krigens Afslutning. Den havde her i Landet i 1919 47 pCt. af sin Værdi i 1914.

Saa meget om Ærligheden. Thi det, der skete efter 1919, som intet har med Ærlighed eller Uærlighed at gøre, og som forvoldte, at vor Krone ikke steg i Værdi sammen med \$ og £, var jo en Række af lykkelige og ulykkelige Begivenheder mellem hinanden, der tilsammen var mere end vort lille økonomiske Samfund kunde bære. De store Udgifter til Sønderjylland, de fejlslagne Forhaabninger om Markeder syd og øst paa, fejlagtige Dispositioner og en offentlig Finanspolitik, der hævede Prisniveauet i Stedet for at trykke